

Het heiligenboek

Willibrordus. De patroonheilige van Luxemburg en Nederland Tom Zwaenepoel

In zijn toespraak tot de algemene vergadering van de Pauselijke Raad ter Bevordering van de Nieuwe Evangelisatie op 14 oktober 2013 zei paus Franciscus: „Iedere gedoopte is een ‘Christoffel’, iemand die ‘Christus draagt’, zoals de oude kerkvaders zeiden. Wie Christus ontmoette, zoals de Samaritaanse bij de put, kan die ervaring niet voor zich houden, maar voelt de drang ze te delen, de drang anderen bij Jezus te brengen.” Wie gelooft, moet dus grenzen overschrijden. Wie zichzelf gelovig noemt, mag zich niet opsluiten in een kleine omgeving, maar moet ‘de andere’ opzoeken. De vreugde van de Kerk bestaat erin Jezus’ naam te verkondigen. Wie de vreugde van het geloof deelt, ontvangt nog meer vreugde.

De kerkgeschiedenis telt grote en succesvolle ‘apostelen’, zoals Hubertus van Luik, Willibrordus, Bonifatius van Mainz, Ansgarius en Adalbert van Praag. Zij verkondigen niet enkel de Blijde Boodschap, ze openen terzelfder tijd grenzen — in de Ardennen, Friesland, Duitsland, Denemarken, Zweden, Hongarije en Polen. Zo slagen ze erin de eerste bouwstenen van het prestigieuze huis ‘Europa’ te leggen.

Willibrordus wordt omstreeks 658 geboren in het Angelsaksi-

sche koninkrijk Northumbrië. Wanneer hij zeven is, vertrouwt zijn vader hem als oblaat toe aan het klooster Ripon nabij York. Op zijn twintigste vertrekt hij naar het Ierse klooster Rathmelsigi, waar hij ruim tien jaar studeert en tot priester wordt gewijd. In 690 reist hij met elf jonge monniken naar het Europese vasteland en hij wordt een van de hoofdrolspelers van de Angelsaksische missie op Germaanse bodem. Hij landt in Zuid-Holland, verkondigt het evangelie aan de Friezen en wordt in 695 aartsbisschop van de Friezen met bisschopszetel in Utrecht. In 698 sticht hij de abdij van Echternach als missie-steunpunt. Hier sterft hij in 739.

De figuur van Willibrordus is een van de vijftig thema’s die deel uitmaken van de zogeheten canon van Nederland voor geschiedenislessen op Nederlandse scholen. Door de steun van de Frankische adel slaagt hij erin de verkondiging in Friesland gestalte te geven. Ook zijn sterke persoonlijkheid draagt bij tot dat succes. Hij is veeleisend tegenover zichzelf, maar welwillend tegenover de anderen. Hij is wijs in raad, vastberaden, menselijk, vrolijk en sympathiek. De manier waarop hij omgaat met de wereldlijke en kerkelijke heersers van zijn tijd en tegenslagen

overwint, verradt zijn intellectuele achtergrond. In zijn streven naar ‘zuiver’ geloof verwerpt Willibrordus de natuurverering van het Germaanse heidendom, dat rotsen, bomen en waterbronnen als levensbron ziet. Voor hem is Christus de enige en eeuwige bron.

Met de stichting van de abdij Echternach creëert Willibrordus een toevluchtsoord en een rust- en ontmoetingsplaats voor missionarissen en zielzorgers. Door de invoering van marktdagen, het droogleggen van moerassen en venen en het aanleggen van weiden, akkers en wijngaarden wordt dat klooster ook een belangrijk handelscentrum. Vandaag is de plaats Echternach verbonden met de ‘springprocessie’, die sinds 1497 jaarlijks plaatsheeft op pinksterdinsdag. Tijdens de tocht naar Willibrordus’ graf doen de bedevaartgangers drie stappen vooruit en twee achteruit. Daardoor beweegt en deint alles, zoals de golven van een levendige zee. De mens prijst in zijn innerlijke God en bewaart ondanks harteloze en ‘koude’ tijden een groot vuur in zijn hart. Niet toevallig staan de koude maanden centraal in het leven van Willibrordus: in november kwam hij in onze contreien aan, werd hij in Rome gewijd en stierf hij.

In de schilderkunst wordt Willibrordus afgebeeld als bisschop met staf. Zijn attributen zijn een kerkmodel, een gebroken afgodsbeeld, een wijngvat of een drinkbeker. Hij geldt als de patroonheilige van Luxemburg, Nederland en de Nederlandse kerkprovincie (1939). Bovendien is hij de patroonheilige van de arbeiders, de brouwers, de dansers, de herbergiers, de kroegbazen en de toneelspelers. Hij wordt aangeroepen tegen epilepsie, huidziekten, koorts, pest, spiertrekkingen, zenuwziekten.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

13 mei, 21.30 uur, Canvas (herhaling op 14 mei om 19.05 uur op Canvas). De steenweg, tweede deel van de driedelige documentaire-serie *Archibelge. Het lelijkste land*, over onze ruimtelijke (wan)orde. De steenweg is waar de Belg zijn zin doet. Haciënda’s en fermettes staan liefdevol zij aan zij en toch bouwt de Belg nog liever aan de achterzijde...

14 mei, 23.10 uur, Canvas. *White Black Boy*, documentaire over het leven van de negenjarige albino-jongen Shida in een internaat in Tanzania. Bij medicijnmannen in dat Oost-Afrikaanse land zijn het bloed en de lichaamsdelen van albino’s erg populair. Er wordt grof geld voor betaald en dus probeert de regering albino-kinderen te beschermen door ze op internaat te sturen.

15 mei, 18.10 uur, Canvas (herhaling op 17 mei om 19.05 uur op Canvas). In het duidingsmagazine *Panorama* de eigen reportage *De bittere pil*, over een nationale plaag: de dagelijkse antidepressiva die (vooral bejaarden) te slikken krijgen.

15 mei, 20.40 uur, Canvas. *Le Havre*, Fins-Frans komisch drama uit 2011 over een Franse schoenpoetser die zich in de Noord-Franse havenstad ontfermt over een minderjarige Afrikaanse vluchteling.

De vrome kudde

Oorlog

Ingezonden door David De Ridder

Een generaal neemt na de veldslag zijn troepen in ogenschouw. Hij is niet tevreden met wat hij ziet:

– Het zijn toch altijd dezelfde die zich laten doodschieten!

Oorlog

Ingezonden door Gustaaf Gerards

Een levensgevaarlijk gewonde soldaat vraagt aan de aalmoezenier een brief te schrijven aan zijn vrouw. De aalmoezenier neemt een vel en schrijft de aanhef:

– Mijn allerliefste vrouw...

De soldaat kreunt:

– Nee, nee, *padre*. Dat mag u niet schrijven. Mijn vrouw zal denken dat het een grap is.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

zuivel-product hemel- lichaam	9	handig- heid klooster- overste		model		lofdicht		vervoer- middel mogelijker- wijs
			8	niet dezelfde jaartelling		3		
boom najaars- bloem					1	Bijbelse vrouw dweperig		
					voor- zetsel		eminentie	
ratel- populier	mythisch wezen	waar- borg schilders- gerei				5	vertrager	spil
				bloedvat	slagader			
roem onstuimig						devies bordspel		
	7				tennis- term			pers. vnv.
ont- kenning meer dan normaal				onder andere	2		landbouw- werktuig	4
			6		ver (in samenst.)			

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: **LESSENAAR**

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---